МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені Г. С. СКОВОРОДИ
Факультет іноземної філології

Сучасні філологічні і методичні студії: проблематика і перспективи

Матеріали
V Міжнародної науково-практичної
конференції для науковців, викладачів,
учителів, здобувачів вищої освіти

24 квітня 2026 року
Харків

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ Г. С. СКОВОРОДИ

Факультет іноземної філології

СУЧАСНІ ФІЛОЛОГІЧНІ І МЕТОДИЧНІ СТУДІЇ: ПРОБЛЕМАТИКА І ПЕРСПЕКТИВИ

Матеріали

V Міжнародної науково-практичної конференції для науковців, викладачів, учителів, здобувачів вищої освіти

24 квітня 2026 року

(Електронне видання)

Харків – 2026

УДК 80:001.8
С 91

Головний редактор:
Бойчук Юрій – доктор педагогічних наук, професор, дійсний член (академік) НАПН України, ректор ХНПУ імені Г. С. Сковороди.
Редакційна колегія:
Бережна Світлана – доктор філософських наук, професор, проректор з наукової, інноваційної і міжнародної діяльності ХНПУ імені Г. С. Сковороди;
Борисов Володимир – кандидат філологічних наук, доцент, проректор з навчально-наукової роботи ХНПУ імені Г. С. Сковороди;
Alibekiroğlu, Sertan – PhD, Associate Professor, Department of Turkish Language and Literature, Gaziantep University;
Engeness, Irina – PhD, Professor, Department of Languages, Literature and Culture, Faculty of Teacher Education and Languages, Østfold University College;
Hollmann, Martin – PhD, Dean of the Faculty of Teacher Education and Languages, Østfold University College;
Holubenko, Nataliia – PhD, Lecturer, Department of Languages and Literature, Faculty of Humanities, Charles University;
Mockienė, Liudmila – Doctor of Humanities, Professor, Director of the Institute of Humanities, Mykolas Romeris University;
Rackevičienė, Sigita – Doctor of Humanities, Professor, Institute of Humanities, Mykolas Romeris University;
Васильєва Марина – кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри англійської філології ХНПУ імені Г. С. Сковороди;
Корнільєва Лілія – доктор філологічних наук, професор, декан факультету іноземної філології ХНПУ імені Г. С. Сковороди;
Лембік Сніжана – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри загального мовознавства і романо-германської філології ХНПУ імені Г. С. Сковороди;
Подуфалова Тетяна – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри практики англійського усного і писемного мовлення ХНПУ імені Г. С. Сковороди;
Руда Наталія – кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри східних мов ХНПУ імені Г. С. Сковороди;
Сазонова Ярослава – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри загального мовознавства і романо-германської філології ХНПУ імені Г. С. Сковороди;
Скразловська Ірина – кандидат філологічних наук, доцент кафедри східних мов ХНПУ імені Г. С. Сковороди;
Шевченко Альона – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри практики англійського усного і писемного мовлення ХНПУ імені Г. С. Сковороди;
Шпак Юлія – кандидат філологічних наук, доцент кафедри англійської філології ХНПУ імені Г. С. Сковороди;
Шухова Оксана – викладач кафедри загального мовознавства і романо-германської філології ХНПУ імені Г. С. Сковороди.

Рекомендовано редакційно-видавничою радою
Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди
(протокол № 5 від 20 травня 2026 року)

Сучасні філологічні і методичні студії : проблематика і перспективи [Електронне видання] : матеріали V Міжнар. наук.-практ. конф. для науковців, викладачів, учителів, здобувачів вищої освіти, Харків, 24 квітня 2026 р. / Харків. нац. пед. ун-т імені Г. С. Сковороди ; [редкол.: Ю. Д. Бойчук (голов. ред.) та ін.]. Харків, 2026. 361 с.

Збірник містить тези V Міжнародної науково-практичної конференції для науковців, викладачів, учителів, здобувачів вищої освіти, що проходила 24 квітня 2026 року на базі Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди. У тезах відображено результати теоретичних і емпіричних досліджень науковців України і зарубіжжя в галузях філології і методики навчання іноземних мов.

Матеріали стануть у пригоді науково-педагогічним і педагогічним працівникам, здобувачам першого (бакалаврського), другого (магістерського), третього (освітньо-наукового) і наукового рівнів вищої освіти.

© Харківський національний педагогічний
університет імені Г. С. Сковороди, 2026

ЗМІСТ

ЛІНГВІСТИЧНІ СТУДІЇ 14

Sertan Alibekiroğlu
Eşrefoğlu Rumi's Divan as a Writing in Old Anatolian Turkish …… 14

Marija Dediuleva, Sigita Rackevičienė
Conceptualisation of AI as a Regulatory Object in the EU AI Act …… 17

Багінська Каріна, Білик Катерина
Dynamique des changements lexico-stylistiques dans le discours francophone … 20

Бахтіна Анна, Аркуша Дарія
Лексико-стилістичні особливості кримінального дискурсу в подкастах "Crímenes" ……. 22

Белей Ярослав, Гуляк Тетяна
Who Sees? Visual Focalization in the Graphic Adaptation of *Dune* ……. 24

Бобер Наталія
Multilevel Representation of the Structural Characteristics of Verbal Emoticons in Large Language Models ……. 27

Боднарюк Іван
Структура німецької військової фахової лексики ……. 30

Вінакова Тетяна, Сазонова Ярослава
Досвід вивчення омовлення іншого в сучасному мовознавстві …….. 32

Гордашевський Володимир, Солодчук Альона
Англійська мова як глобальна Lingua Franca: лінгвістичні трансформації та міжкультурний діалог ……. 35

Гриценко Владислав
Мова ворожнечі і булінг у сучасному лінгвістичному просторі ……. 37

Громовенко Вікторія
Дискурсивне конструювання криз у медіапросторі: лінгвістичний аспект … 39

Гузь Олена
Сленг в німецькій мові ……. 42

DYNAMIQUE DES CHANGEMENTS LEXICO-STYLISTIQUES DANS LE DISCOURS FRANCOPHONE

Karina BAHINSKA

Université métropolitaine de Borys Grinchenko à Kyiv, Ukraine

Kateryna BILYK

Université métropolitaine de Borys Grinchenko à Kyiv, Ukraine

Dans le monde moderne, la langue est en constante évolution, réagissant aux transformations sociales, culturelles et technologiques de la société. Ces processus sont particulièrement intensifs dans le contexte du développement des technologies numériques et du réseau mondial Internet, qui est devenu l'un des principaux espaces de communication (Crystal, 2006). L'espace en ligne favorise la formation de nouvelles formes d'expression, la création d'unités linguistiques innovantes, ainsi que la transformation des normes stylistiques traditionnelles.

L'objectif de cette recherche est d'analyser la dynamique des changements lexicostylistiques dans le discours francophone dans le contexte de la communication en ligne. À cette fin, il est prévu d'examiner la notion de discours, de déterminer les spécificités de l'espace en ligne francophone, d'analyser les principales innovations lexicales et les transformations stylistiques, ainsi que de caractériser les stratégies communicatives du discours en ligne.

Dans la linguistique contemporaine, la notion de discours est envisagée comme un phénomène communicatif complexe, qui associe le texte linguistique aux contextes social, culturel, psychologique et pragmatique de son fonctionnement (Batsevych, 2004; Maingueneau, 2012). Contrairement au texte, considéré comme un produit statique de l'énonciation, le discours est appréhendé comme un processus d'interaction entre les communicants (Batsevych, 2004; Maingueneau, 2012).

Le discours en ligne se caractérise par l'interactivité (commentaires, likes, réponses rapides), la multimodalité (texte, images, emojis, vidéos), ainsi que par l'hypertextualité (liens, hashtags, mentions). Il se distingue aussi par la rapidité de diffusion de l'information, avec des publications instantanées pouvant devenir virales (Herring, 1996; Crystal, 2006). Ces facteurs influencent le lexique et le style, en favorisant des formes plus courtes et dynamiques.

L'espace Internet francophone englobe des utilisateurs de la France, de la Belgique, du Canada, de la Suisse, des pays africains et d'autres régions. Une telle dispersion géographique entraîne une variabilité des formes linguistiques et l'interaction entre les différentes variantes nationales du français.

Les innovations lexicales constituent l'une des caractéristiques les plus marquantes du discours en ligne francophone contemporain. Les principaux types d'innovations lexicales sont les suivants: les néologismes d'origine technologique occupent aujourd'hui une place importante dans la langue, avec un mot tel que *scroller* (Alisajidofficiel, n.d., Threads post). Par ailleurs, les anglicismes comme *follower* ou *live* sont très répandus et coexistent souvent avec des équivalents proposés en français (Amandine.lclle, n.d., Threads post). On observe également l'usage fréquent d'abréviations et de sigles, par exemple *mdr (mort de rire),* qui permettent de

communiquer plus rapidement (Elinnabuizia, n.d., Threads post). Le verlan, un code linguistique utilisé surtout par les jeunes et basé sur l'inversion des syllabes, est aussi présent, avec des mots comme *relou (lourd)* ou *ouf (fou)* (jo_vnct, n.d., Threads post). Enfin, les modifications graphiques, telles que le remplacement de lettres par des chiffres ou des symboles, contribuent à accélérer encore davantage la communication écrite (Grevisse & Goosee, 2016; Maingueneau, 2012; Crystal, 2006).

Les changements stylistiques se manifestent par le mélange des registres, la transition du style formel au style familier, ainsi que par l'usage actif de l'humour, de l'ironie et de l'intertextualité (Paveau, 2017). Par exemple, sur les réseaux sociaux, un texte officiel d'une institution peut inclure des émojis 🎉 ou des expressions familières comme *Salut à tous !* pour se rapprocher de son public. Le discours en ligne favorise la démocratisation de la communication: les institutions officielles et les marques utilisent souvent des constructions familières, des émoticônes et des mèmes (comme les mèmes de chats ou des GIFs humoristiques) pour établir un contact informel avec leur audience.

Le discours en ligne francophone met en œuvre un certain nombre de stratégies pragmatiques visant à influencer le destinataire. Parmi elles, la stratégie d'auto-présentation contribue à la formation de l'identité numérique *(passionné de voyages*, *future prof d'anglais* dans une bio). La stratégie de solidarité repose sur l'usage d'argot et de codes partagés (*tkt, on est ensemble, team café*). La stratégie d'influence et de persuasion est typique des blogueurs ou du marketing *(je vous recommande ce produit»*, *«test validé»*). Enfin, la stratégie d'humour et d'ironie réduit la distance communicative (*«super, encore un lundi…»*, mèmes) (Herring, 1996; Paveau, 2017).

En conclusion, la communication en ligne est interactive et dynamique : les utilisateurs participent activement à la création et à la transformation de l'information. Le français évolue sous l'influence du numérique, avec de nouveaux mots, des sens modifiés et des normes stylistiques plus souples, marquées par l'humour, l'ironie et les éléments visuels. Ainsi, le discours en ligne reflète les transformations du français contemporain.

Références

alisajidofficiel. (n.d.). *Post*. Threads.

amandine.lclle. (n.d.). *Post*. Threads.

Batsevych, F. S. (2004). *Osnovy dyskursolohii: pidruchnyk.* Akademiia.

Crystal, D. (2006). *Language and the Internet* (2nd ed.). Cambridge University Press.

elinnabuizia. (n.d.). *Post*. Threads.

Grevisse, M., & Goosse, A. (2016). *Le Bon Usage* (16e éd.). De Boeck.

Herring, S. (1996). *Computer-mediated communication: Linguistic, social and cross-cultural perspectives.* John Benjamins.

jo_vnct. (n.d.). *Post*. Threads.

Mainheno, D. (2012). *Analiz dyskursu: Vstup*. Akademvydav.

Paveau, M.-A. (2017). *L'analyse du discours numérique: Dictionnaire des formes et des pratiques.* Hermann.

Електронне наукове видання

Сучасні філологічні і методичні студії : проблематика і перспективи
Матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції для науковців, викладачів, учителів, здобувачів вищої освіти
(Харків, 24 квітня 2026 р.)

Відповідальні за випуск: **Корнільєва Л., Подуфалова Т.**

Технічні редактори:

Подуфалова Т. – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри практики англійського усного і писемного мовлення ХНПУ імені Г. С. Сковороди;
Шпак Ю. – кандидатка філологічних наук, доцентка кафедри англійської філології ХНПУ імені Г. С. Сковороди.

Тези друкуються в авторській редакції.

Відповідальність за дотримання вимог академічної доброчесності та зміст несуть автори.

Ум. друк. арк. 25,12

Харківський національний педагогічний
університет імені Г. С. Сковороди
Україна, 61002, м. Харків, вул. Алчевських, 29